

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
	Juni '09	Snitt 2009	Snitt 2008		Juni '09	Snitt 2009	Snitt 2008
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*				Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)			
NO1	-90	-67	-20	NO1	194	217	208
NO2	37	14		NO2	75	89	
NO3	-3	4		NO3	60	59	
Norge	-56	-51	-30	Norge	209	253	244
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)				Prisavvik Elspot-RK (NOK)			
Norge	0,8 %	2,3 %	2,1 %	NO1	2,92	11,90	11,93
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh				NO2	-16,93	13,20	
				NO3	-14,28	11,09	
Reguleringer (andel av tiden)				Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)			
Oppreg. i NO1	45 %	33 %	33 %	Oppreg. i NO1	-37,26	-40,33	-32,48
Nedreg. i NO1	38 %	50 %	45 %	Nedreg. i NO1	52,16	50,53	51,93
Oppreg. i NO2	52 %	33 %		Oppreg. i NO2	-61,13	-46,86	
Nedreg. i NO2	29 %	50 %		Nedreg. i NO2	50,35	58,19	
Oppreg. i NO3	52 %	37 %		Oppreg. i NO3	-63,94	-50,37	
Nedreg. i NO3	32 %	44 %		Nedreg. i NO3	58,19	67,64	
Reguleringer i Norge (MWh/h)				Reguleringer i Norge (MWh/h)			
Frekvensreg.	269	270	312	Reg.styrke kraft	68	79	84
Spesialregulering	97	57	84	Kvartersflytting	24	24	18

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanse Web utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

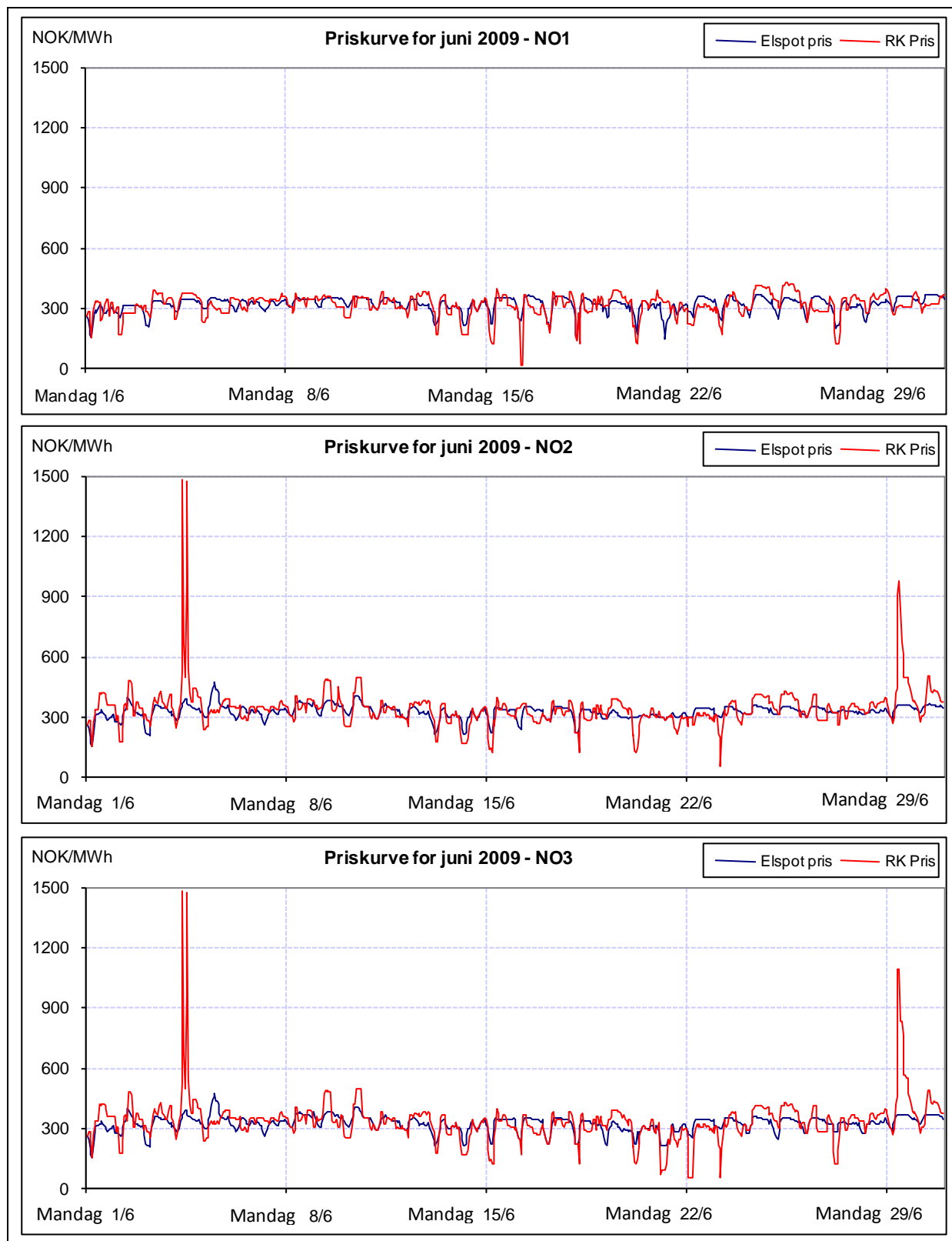
Kategoriene er ment å tolkes slik:

- **Rød (Må bli bedre):** Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.
- **Gul (Tilfredsstillende):** Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.
- **Grønn (Bra):** Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

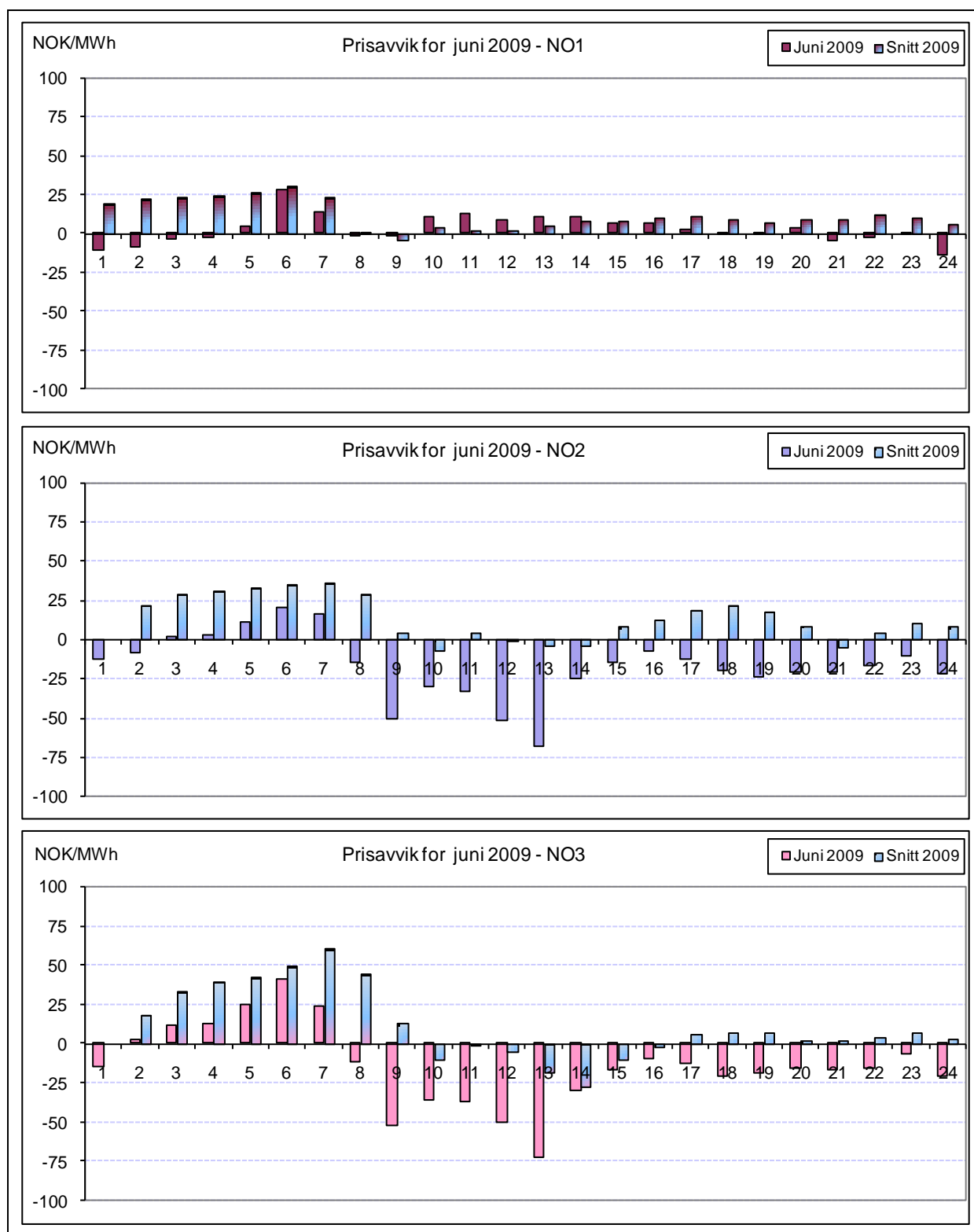
For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden balanse Web.

Aktør	Aktør
Amfi Drift AS	Midt-Telemark Energi AS
Bane Energi	Nedre Romerike Vannverk IKS
Barents Energi AS	Nordmøre Energiverk AS
Boliden Odda AS	Norske Skogindustrier AS
Dalane Energi IKS	Norway Pelagic AS
Energipartner AS - Felles	Røros Elektrisitetsverk AS
Energipartner Tillegg	Scandem Norge
Enteca AS	Schibsted ASA
Fjord Energi AS	SKS Kraftsalg AS
Fortum Markets AS	Statnett Nett-tap
Gudbrandsdal Energi AS	StatoilHydro ASA
Heidelbergcement Norway AS	Stranda Energiverk AS Kraft
Lantmännen Unibake Norway AS	Sunnadal Energi KF
Lier Everk AS	Tinfos Titan & Iron KS
Lofotkraft Produksjon AS	Tussa Energi AS
Lyse Handel AS	Uste Nes AS Produksjon
Markedskraft AS	Vitel AS
Mesta Konsern AS	
Aga AS	Luster Energiverk AS
Agder Energi Produksjon AS	Malvik Everk AS Kraft
Asker Kommune	Midt Kraft Buskerud AS
Avinor AS	Mo Industripark AS
Bare kraft	Møre og Romsdal Fylkeskommune
Bærum kommune	Nordea Bank Norge ASA
COOP Norge AS	Nord-Østerdal Kraftlag Marked
Det norske Veritas Eiendom AS	NTE Energi AS
Drammen kommune	Oppegård kommune
Eidefoss A/S	Oslo Lufthavn AS
Eidsdal Kraft AS	Presidium AS
Eidsiva Marked AS	Rauma Energi Kraft AS
Eiendomsspar Energi AS	Ringsaker Kommune
Elkem AS	Selbu Energiverk
Flesberg Elektrisitetsverk AS	SFE Produksjon AS
Haugaland Kraft AS	Shell Energy
Haugesund Kommune	Skagerak Kraft AS
Helgelandskraft AS	Skedsmo Kommune
Helgelandskraft AS Produksjon	Stokke Kommune
Helse Nord RHF	Studentsamskipnaden i Oslo
Helse Sør-Øst RHF	Sunnfjord Energi AS
Hålogaland Kraft AS Marked	Svorka Energi AS Kraft
Ishavskraft AS	Sørum Kommune
ISS Facility Services AS	Telinet Energi AS
Istad Kraft AS	Thon Holding AS
Jotunkraft A/S	Tinfos AS
Kongsberg Energi Eiendom AS	Total Energi ASA
Kongsvinger Kommune	Trønderenergi Kraft AS
Kraftinor AS	Umoe Industri AS
Kraftverkene i Orkla	Ustekveikja Energi AS
Lindex AS	Østfold Energi AS
Akershus Kraft	Norsk Hydro Produksjon AS
Aktieselskabet Tyssefaldene	Oppland Energi AS
BKK Produksjon AS	Rapid Power AS
COOP Øst BA	Reitan Servicehandel AS
EB Handel AS	Rogaland Fylkeskommune
EB Kraftproduksjon AS	Scaent Europower Ltd
E-CO Vannkraft AS	Sira-Kvina Kraftselskap Produksjon
EGL Nordic AS	Skagerak Nett AS
Eidsiva Vannkraft AS	SKS Produksjon AS
Elkraft AS	Sognekraft A/S
Fellesdata AS	Sparebank 1 Gruppen AS
Fjordkraft AS	Statens Vegvesen
Fortum Generation AB	Statkraft Energi AS
Hafslund Delta AS	Sunnhordland Kraftlag
Hjelmeland kommune	Tafjord Kraftproduksjon AS
Kymmivoima Hankinta Oy	Telenor Eiendom Holding AS
LOS AS	Time kommune
Lunds Energi Norge AS	Troms Kraft Marked AS
Lyse Produksjon AS	Tydal Kommunale Energiverk Kraft
Neset Kraft AS	Vattenfall Sales Nordic
Nordkraft AS	

Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

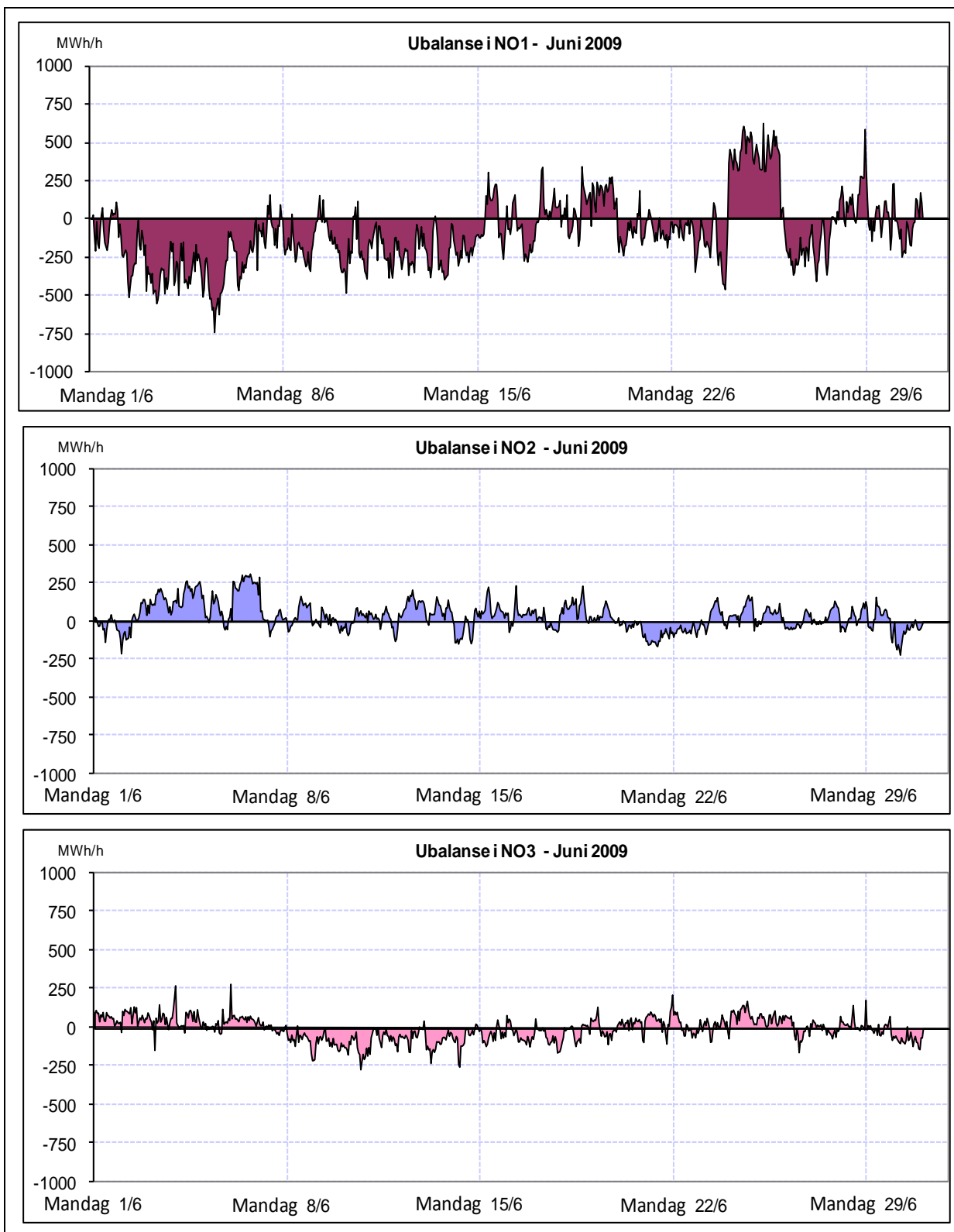
Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i juni 2009.

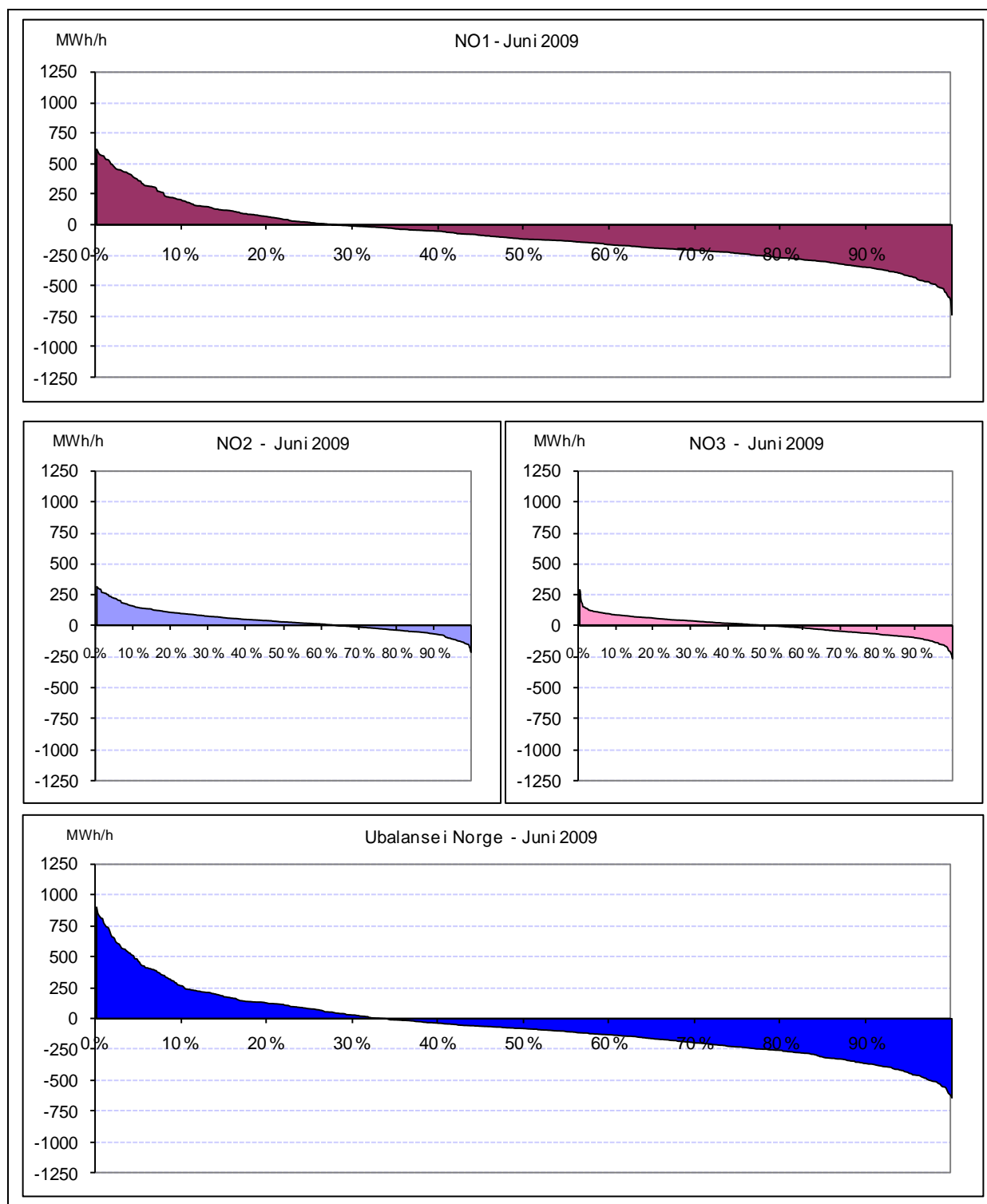
Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i juni 2009 (Elspot – RK)

Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen.

Prisavviket i juni var moderat i NO1, men høyt i NO2 og NO3, til dels som et resultat av svært høye priser i enkelttimer.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2 og NO3, i juni 2009. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i juni 2009. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i juni var i gjennomsnitt moderate. Det var i gjennomsnitt et stort kraftoverskudd i NO1, og i Norge totalt sett.

Eventuelle spørsmål om månedsrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no